

Ten eerste

De mensen van 2010

‘Intuïtief voelde ik aan dat Wilders zou zijn veroordeeld’

Dit is het zesde deel van een serie. Vandaag: **NAOUL ABAIDA**, rechtenstudente.

De Nederlands-Marokkaanse richtte zich tijdens het proces tegen Geert Wilders als een van de benadeelden rechtstreeks tot de PVV-leider. Haar relaas ontlokte heftige, hatelijke reacties. Die bewezen voor haar eens te meer dat Wilders haat zaait.

Door Janny Groen en Remco Meijer
Foto Laura Wanst

Op 18 oktober stond de Nederlands-Marokkaanse rechtenstudente Naoual Abaida (24) in de Amsterdamse rechtbank tegenover PVV-leider Geert Wilders. Het was de dag van de benadeelde partijen. Abaida keek de verdachte recht in zijn ogen en vertelde in enkele minuten haar verhaal. Rustig zette ze uiteen welke effecten zijn uitspraken hebben op haar persoonlijk en op de moslimgemeenschap in het algemeen.

‘Het is nieuw dat mij op een sollicitatiegesprek wordt gevraagd of ik mannen wel een hand geef. Het is nieuw dat vrouwen die een plaatselijke moskee verlaten met blikjes bier worden bekogeld.’ Ze omschreef zichzelf als ‘een moslim, een Nederlandse, een Marokkaanse, een product van de multiculturele samenleving’. ‘Ik heb donkerblond haar en groenbruine ogen. Ik ga niet gesluiert. Ik doe mee in economisch, studierend en sociaal Nederland. Ik ben geen naziste, ik ben geen terroriste, ik ben niet crimineel, noch ben ik gewelddadig. En toch zie ik mij dikwijls in de verdediging gedrukt.’

De PVV-leider zat met de armen gekruist stoïcijns te luisteren. Hij vertrok geen spier. ‘Ik was niet onder de indruk van Wilders’, zegt Abaida weken later. ‘Hij had zich beroepen op zijn zwijgrecht. Ik vond dat een zwaktebod. In de rechtbank had hij een uitgelezen kans zijn uitspraken te nuanceren. Dat deed hij niet. De oudste rechter stelde hem de vraag hoe hij tegen godsdienstvrijheid aankeek. Daar kwam geen antwoord op. Ook niet in het eindpleidooi van zijn raadsman. Daar had ik hem graag iets over horen zeggen.’

Velen die de rechtszaak volgden vonden het onbegrijpelijk dat Wilders geen enkele emotie toonde tijdens haar relaas. Zo wilde *Nieuwsuur*-presentatrice Mariëtte Tweebekke van raadsman Bram Moszkowicz weten of Abaida een snaar had geraakt bij de PVV-leider. Moszkowicz had het hem niet gevraagd, maar stelde dat ‘meneer Wilders ook vatbaar is voor gevoelens. Hij heeft bloed door de aderen stromen, al denken sommigen dat niet.’

En toen zei hij iets heel opmerkelijks, zegt Abaida. Hij zei: ‘Wat deze mevrouw doet is zich aangesproken voelen, terwijl als Wilders het heeft over islamisering, hij juist niet haar aanspreekt. Dit lijkt op het eerste oog een progressieve mevrouw, die de islam aanhangt, wat haar goed recht is. Daar richt Wilders zich niet tegen. Het is niet Wilders tegen de moslims, het is Wilders tegen de extreme varianten die voortvloeien, zegt hij zelf, uit de islam.’

Abaida zag het fragment en dacht: ‘Zeg dat dan in het openbaar, Wilders. Er zijn honderdduizenden moslims in Nederland zoals ik. Ik ben niet uniek. Maak dan dat onderscheid tussen extremisten en gematigden. Maar die nuance brengt hij

nooit aan. Hele groepen worden door hem weggezet.’

Nieuwsuur had enige aandacht voor haar verhaal. Maar in het publicitaire geweld dat losbrak op de dag van de benadeelden werd haar betoog weggedrukt door ‘een overjarige hippie en een zittende advocaat’, zoals de raadslieden Nico Steijnen en Mohammed Enait (die optraden namens een aantal moskeeën) werden geschetst. Enait, die Wilders ‘de kleine Hitler’ noemde, en Steijnen bleven maar aanschoppen tegen het Openbaar Ministerie, dat enkele dagen eerder vrijspraak had gerequireerd. Keer op keer werden de advocaten teruggefloten door de rechtbank.

Dat moet frustrerend zijn geweest.

‘Het heeft me zeker gestoord dat er inhoudelijk weinig belangstelling was voor de benadeelde partijen. Niet zozeer wat mezelf betreft, ik ben maar enkele minuten aan het woord geweest. Vervelender is dat de juridisch stevig onderbouwde pleidooien van de raadslieden Michiel Pestman en Ties Prakken ook volledig werden ondergesneeuwd. Althans buiten de rechtszaal. Ik vind het belangrijker wat er in de rechtszaal gebeurt en dat rechters een goed overwogen beslissing kunnen nemen. Ik heb niet de illusie dat ik in mijn eentje kan veranderen wat zich buiten de rechtszaal afspeelt.’

Daar werd Abaida speelbal van de heftige polemiek. Een deel van haar verhaal, waarin ze verband legt met de Tweede Wereldoorlog, werd uitgelicht en op allerlei sites geplaatst. Uit haar naam werd een nep-tweet rondgestuurd. Daarin zou ze Moszkowicz, de zoon van een Auschwitz-overlevende, een minderwaardig mens hebben genoemd. ‘Maar ik twitter helemaal niet, ik heb weinig met sociale media. Toch werd die tweet, zonder te checken, overgenomen. Onder andere in een opiniebijdrage van Eddy Terstall en Yoeri Albrecht in *de Volkskrant*.’

Ze wil, zegt ze, niet koketteren met haar familiegeschiedenis. ‘Ik heb er in de rechtszaal één keer iets over gezegd. Ik stond daar niet namens een vereniging of stichting, ik gaf een toelichting namens mijzelf. Dan is het vanzelfsprekend dat je iets van je achtergrond laat zien.’

Ze vertelde daar: ‘Ik heb een Ne-

‘Er zijn in Nederland vele moslims zoals ik. Ik ben niet uniek’

derlandse moeder. Mijn familie van moederszijde heeft zich in de Tweede Wereldoorlog dapper verzet tegen het nazi-regime. Twee van mijn oudooms zijn gesneuveld in de strijd voor vrijheid voor het Nederlandse volk. Mijn overgrootouders hebben tijdens de oorlogsjaren Joodse onderduikers in huis genomen en verzorgd. Deze geschiedenis draag ik met mij mee en koester ik.’ Eenzelfde rijtje somde ze op over de Marokkaanse kant van haar familie. Ze zei ook: ‘De Marokkaanse koning Mohammed V weigerde zich te onderwerpen aan de door de nazi’s opgelegde mensonterende behandeling van zijn Joodse onderdanen in de Tweede Wereldoorlog.’ Ook die geschiedenis draagt ze met zich mee, zei ze, om even te later te constateren dat ‘overall in de samenleving de sympathie voor Wilders en zijn uitlatingen groeit. Kennen we de geschiedenis van het nazisme dan niet?’

Ties Prakken vertelde in een interview dat de reacties zo heftig waren dat je moest onderduiken.

‘Dat is een misverstand, maar ik heb wel nare reacties gekregen. Familieleden hebben daar ook last van gehad en die hebben dat niet over zich afgeroepen.’ Ze houdt zich sindsdien bewust op de achtergrond. Ze wil niet het gezicht zijn van het proces. ‘Het gaat mij slechts om het principe. Wilders overschrijdt juridische grenzen die bedoeld zijn om mensen tegen discriminatie te beschermen en een tweedeling tussen bevolkingsgroepen te voorkomen.’ Om haar missie te verduidelijken, wil ze één keer haar verhaal vertellen, in *de Volkskrant*, verder niet.

‘Die reacties zeggen veel over het verziende klimaat in Nederland’, zegt ze met een verwijzing naar PvdA-fractieleider Job Cohen. Die werd vorige week ook stevig onder vuur genomen, nadat hij in een interview in *Vrij Nederland* de positie van de Joden in de jaren dertig had vergeleken met de hedendaagse moslims in Nederland. Hij zou daarmee elk debat doodslaan.

Abaida: ‘Kenmerkend is dat de boodschapper wordt aangevallen en niet verder wordt nagedacht over wat die zegt. Wat ik heb willen aankaarten, is dat sprake is van een door Wilders in gang gezet sluimerend proces. Daar heb ik persoonlijk last van en daar raakt de samenleving door ontwricht. Hij zaait haat en het bewijs daarvan is bijvoorbeeld terug te vinden in de mails die ik heb gekregen. Het zijn de door Wilders geïntroduceerde termen en ideeën die zijn aanhangers nu kwistig rondstrooien. Kopvodden, haatbaarden, taqqiya, aanpassen of wegwezen.’

Ze laat er enkele lezen: ‘Jammer dat je geen kopvod draagt, want dat had ik met plezier inclusief haar van je hondenkop getrokken.’ En: ‘Wij blijven jou bestrijden en vooral die walgelijke ideologie die je aanhangt

me heel je stinkfamilie. ISLAM RAUS!’ Een hele pijnlijke: ‘Taqqiyadames zoals Naoual Abaida zijn vele malen gevaarlijker ten aanzien van de islamisering van Nederland dan alle clowns, zoals advocaat Mohammed Enait tezamen.’ Abaida: ‘Die term taqqiya, het schijnt een sjitisch begrip te zijn, maar ik had er nog nooit van gehoord en waarschijnlijk de meeste Nederlandse moslims niet. Nu is het gemeengoed geworden.’ Taqqiya betekent zoveel als je ware aard verbergen ten behoeve van de verspreiding van de islam.

Je kunt ook redeneren: slechts een klein deel van de Nederlanders fulmineert op die manier tegen moslims, zoals ook maar een kleine groep moslims extremistisch is.

‘Als dat zo zou blijven, is het te overzien. Maar verontrustend is dat steeds meer mensen zijn ideeën overnemen. Wat zegt dat over onze toekomst? Misschien wil iedereen straks dat ‘de vervuiler’, degene die een hoofddoek draagt, extra belasting betaalt. Wilders heeft ook gezegd dat niet per se een negatieve werking hoeft uit te gaan van rassensellen. Voor die uitspraak wordt hij overigens niet eens vervolgd. Ik ben bijna afgestudeerd, maar stel dat ik straks als rechter of advocaat werk en menigeen denkt dat ik, als wolf in schaapskleren, de rechtsstaat aan het omvormen ben. Dat ik de sharia wil invoeren? Als een buurman zo iets zegt, kun je je schouders ophalen. Maar een volksvertegenwoordiger moet extra beducht zijn op wat hij zegt. Anders dan wat het Openbaar Ministerie stelt, dat Wilders in belang van het maatschappelijk debat kennelijk alles mag roepen, heeft het Europese Hof voor de Rechten van de Mens bepaald dat politici juist een verzwaarde verantwoordelijkheid hebben.’

Voor al vanwege ‘dat sluimerend proces, dat haatzaai-effect van Wilders’ uitlatingen’ besloot Abaida begin dit jaar, vlak voor de regiezitting, zich ‘uit morele overtuiging’ te voegen als benadeelde partij. En ook een beetje ‘uit juridische nieuwsgierigheid’. Ze had de artikel 12-procedure op de voet gevolgd. Een aantal personen dat aangifte tegen Wilders had gedaan, had met succes een klacht ingediend tegen het Openbaar Ministerie dat niet wenste te vervolgen.

‘Rechtsvergelijkend onderzoek wijst uit dat de positie van benadeelde partijen op Europees niveau nogal verschilt. In Nederland kunnen benadeelden minder dan in sommige andere Europese landen. Dat leverde volgens sommigen hilarische tv op: advocaten die tot de orde werden geroepen omdat ze zich niet kritisch over justitie mochten uitlaten. Ik vond dat niet amusant, eerder schrijnend. Een illustratie van het beperkte juridische kader waarbinnen slachtoffers zich kunnen bewegen.’

Naoul Abaidal: 'Ik voel me hier thuis, zolang niet iedereen achter Wilders aanloopt. Maar zijn retoriek wint aan invloed.'

Nog wat geleerd van de succesvolle wraking van de rechtbank?

'Alleen dat dit een bijzonder proces is. Ik was er zelf niet bij, volgde die zitting via een live-stream. Ik luisterde maar met een half oor, ging ervan uit dat het verzoek zou worden afgewezen. Wilders' raadsman kennelijk ook, want ik zag hem verbaasd naar zijn cliënt kijken. Die had het volgens mij ook niet zien aankomen. De overwinningstournee van de raadsman daarna heeft mij bevreemd. Wilders is met die wraking immers niet zoveel opgeschoten.'

De nieuwe rechters zullen elk woord op een goudschaaltje wegen, want iedere verspreking kan leiden tot een wrakingsverzoek. Wordt het geen onmogelijke missie?

'Ik heb vaker strafzittingen bijgewoond en rechters wel boudere uitspraken horen doen, zonder dat dat gevolgen had voor het proces. Wilders' verdediging doet het goed, vliegt er bovenop. Maar uiteindelijk vonnist de rechtbank. Ik ben ervan overtuigd dat in de raadkamer een weloverwogen beslissing wordt genomen. Jammer is dat we nooit zullen weten hoe de gewraakte rechters zouden hebben gevonnist. Intuïtief voelde ik aan dat zij Wilders zouden hebben veroordeeld. Ook de nieuwe rechtbank zal dat doen. Simpelweg, omdat zijn uitlatingen strafbaar zijn en zijn veroordeling wenselijk is. Dat laatste alleen al omdat de botsing van rechten, de vrijheid van meningsuiting en het discriminatieverbod, zo fundamenteel is dat uiteindelijk de allerhoogste rechtsinstantie hierover zal moeten beslissen. Het is voor iedereen van belang dat duidelijk wordt waar de grens van vrijheid van meningsuiting ligt.'

Op 7 februari is de nieuwe regiezitting. Dan begint het proces weer van voren af aan, met mogelijk nieuwe persoonlijke aanvallen.

'Dat is naar, maar ik neem dat voor lief. Wat ik ervaar, en veel moslims met mij, is dat opeens wordt getwijfeld aan je loyaliteit. In de politiek staat nu de dubbele nationaliteit en daarmee de loyaliteit ter discussie. Een absurd idee. Natuurlijk ben ik loyaal aan Nederland. Ik ben geboren in Amsterdam en heb hier uitstekend onderwijs genoten. Ik wil Nederland ook wat teruggeven. Voor mij betekent dat, als juriste, een bijdrage leveren aan de rechtsstaat. Hetzelfde geldt voor Marokko. Daar valt op de naleving van mensenrechten nog behoorlijk wat af te dingen. Het is niet of-of, maar en-en. Ik ben Nederlandse en Marokkaanse. Ik voel me in beide landen thuis. Althans zolang niet iedereen achter Wilders aanloopt. Maar zijn retoriek wint aan invloed. Daarom staat Wilders terecht. Dat haatzaaien moet een halt worden toegeeroepen.'

MORGEN:
MATTHIJS SCHOUTEN,
NATUURFILOSOOF